

9.12.2022

Sosiaali- ja terveysministeriö

Lausunto luonnoksesta sosiaali- ja terveysministeriön asetukseksi Säteilyturvakeskuksen suoritteista perittävistä maksuista

Säteilyturvakeskuksen suoritteista perittävistä maksuista annettu sosiaali- ja terveysministeriön asetuksen (1167/2020) voimassaoloaika päättyy 31.12.2022. Ehdotettava uusi asetus vastaisi pääosin voimassa olevaa asetusta, mutta asetuksen liitteen maksutaulukoihin ehdotetaan rakenteellisia muutoksia siten, että perusmaksun lisäksi säädettäisiin myös ns. lisämaksusta. Lisäksi ehdotetaan uutena maksullisena toimintana sädehoitolaitteen tarkastusta. Asetuksen voimassaoloajaksi ehdotetaan kahta vuotta 1.1.2023 lukien.

Valtiovarainministeriön lausunto

Säteilyturvakeskuksen julkisoikeudellisista suoritteista peritän maksua valtion maksuperustelain nojalla siten, että maksulla voidaan kattaa suoritteesta aiheutuneet kustannukset. Asetuksen soveltamisalaan kuuluvien suoritteiden kustannusvastaavuus oli Säteilyturvakeskuksen laskelmien mukaan vuonna 2020 77 prosenttia ja vuonna 2021 70 prosenttia. Kustannusvastaavuus on jäänyt täydestä tavoitteestaan kustannustason nousun ja valvonnan ja valvontajärjestelmien kehittämiskustannusten vuoksi.

Asetukseen ja siinä säädettyihin suoriteryhmiin tehtäisiin ehdotuksen mukaan vähäisiä tarkennuksia voimassa olevaan asetukseen nähden. Suoritteiden hintoja korotettaisiin ennustettua kustannustasoa vastaavasti. Ehdotetut muutokset hintoihin perustuvat Säteilyturvakeskuksen vuoden 2021 kustannusvastaavuuslaskelmaan, arvioon suoritteiden tuottamisesta aiheutuvista kustannuksista vuosina 2023–2024 sekä tavoitteeseen kattaa 100 prosenttia arvioiduista kustannuksista suoritemaksuilla. Ehdotetuissa hinnoissa on otettu huomioon suoritteen tekemiseen käytettävä työaika ja tarvittavat hankinnat sekä suoritteen tuottamisen tueksi tarvittava tukitoiminta. Lisäksi hinnoittelussa on tarkasteltu uudelleen joidenkin yksittäisten suoritteiden osalta niiden tuottamiseen kuluvia työmääriä.

Uuden lisämaksun määräämismahdollisuudesta johtuen perusmaksuja ei ole taustatietojen perusteella tarvetta korottaa niin paljon kuin muuten olisi. Asetuksen mukaan Säteilyturvakeskus voisi käyttää maksun määräämisessä perusmaksun lisäksi lisämaksua, jos julkisoikeudellisen suoritteen tuottamisesta aiheutuu valtiolle ”yksittäistapauksessa selvästi enemmän kustannuksia kuin suoritteesta perittävä perusmaksu”. Lisämaksun käyttämisestä on ilmoitettava suoritteen tilaajalle tai vastaanottajalle.

Koska lisämaksun määrääminen on Säteilyturvakeskuksen suoritteissa rakenteellisesti uusi toimintamalli ja koska julkisoikeudellisten maksujen kustannusvastaavuus ei ole saavuttanut viime vuosina tavoiteltua täyttä kustannusvastaavuutta, Valtiovarainministeriö katsoo, että asetuksen voimassaoloa olisi syytä lyhentää ehdotetusta kahdesta vuodesta yhteen vuoteen. Maksujen tasossa tai uudessa toimintamallissa tänä aikana mahdollisesti havaittavat puutteet tulisivat tällöin nopeammin tarkasteltaviksi.

Koska asetuksessa on kyse vuositasolla alle 5 miljoonan euron määräisestä mak-
sutulosta, sitä ei tarvitse asioiden käsittelystä valtioneuvoston raha-asiainvalio-
kunnassa annetun valtioneuvoston määräyksen (TM 0201; 15.11.2012) kohdan
2.2.8 mukaan ennen päätöksen tekemistä käsitellä valtioneuvoston raha-asiain-
valiokunnassa.

Osastopäällikkö
Budjettipäällikkö

Mika Niemelä

Budjettineuvos

Outi Luoma-aho